EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 06 21
COM(2021) 339 final

2021/0163 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

dėl Slovakijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo

{SWD(2021) 161 final}

2021/0163 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

dėl Slovakijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė[1], ypač į jo 20 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) COVID-19 protrūkis sutrikdė Slovakijos ekonomiką. 2019 m. Slovakijos vienam gyventojui tenkantis bendrasis vidaus produktas (BVP vienam gyventojui) sudarė 55 % ES vidurkio. Pagal Komisijos 2021 m. pavasario prognozę, Slovakijos realusis BVP 2020 m. sumažėjo 4,8 %, ir numatoma, kad 2020 ir 2021 m. jis iš viso sumažės 0,2 %. Tarp vidutinio laikotarpio ekonominės veiklos rezultatus ilgiau veikiančių veiksnių – ekonominės veiklos susitelkimas tradiciniame gamybos sektoriuje, lėtas inovacijų diegimo tempas, maža pridėtinė vertė ir įgūdžių trūkumas. Be to, didelė reglamentavimo našta ir viešojo administravimo bei teisingumo sistemos trūkumai trukdo privačiosioms investicijoms;

(2) 2019 m. liepos 9 d. ir 2020 m. liepos 20 d. per Europos semestrą Taryba Slovakijai pateikė rekomendacijų. Konkrečiai Taryba rekomendavo imtis priemonių siekiant remti ekonomikos atsigavimą, kartu užtikrinant ilgalaikį fiskalinį tvarumą, didinti sveikatos priežiūros sistemos atsparumą, gerinti visų lygmenų švietimo kokybę ir įtraukumą ir ugdyti įgūdžius, sutelkti ekonominės politikos priemones į skaitmeninės bei žaliosios pertvarkos ir kitų sričių investicijas, atsižvelgiant į regionų skirtumus, padidinti teisingumo sistemos ir kovos su korupcija bei pinigų plovimu veiksmingumą ir principingumą, taip pat užtikrinti kokybiškų viešųjų paslaugų teikimą ir verslui palankią aplinką. Įvertinusi pažangą, padarytą įgyvendinant šias šaliai skirtas rekomendacijas, tuo metu, kai buvo pateiktas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas, Komisija daro išvadą, kad padaryta didelė pažanga įgyvendinant rekomendacijas imtis visų būtinų priemonių siekiant veiksmingai kovoti su pandemija ir užtikrinti pakankamas pakaitines pajamas;

[1] OL L 57, 2021 2 18, p. 17–75.

(3) [Tarybos rekomendacijoje dėl euro zonos ekonominės politikos euro zonos valstybėms narėms rekomenduota, be kita ko, įgyvendinant savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, imtis šių veiksmų: *inter alia*, užtikrinti politikos kryptį, kuria remiamas ekonomikos gaivinimas, ir toliau didinti konvergenciją, atsparumą ir tvarų bei integracinį augimą. Tarybos rekomendacijoje taip pat rekomenduota stiprinti nacionalines institucines sistemas, užtikrinti makrofinansinį stabilumą ir baigti įgyvendinti EPS ir stiprinti tarptautinį euro vaidmenį;] [If the Council recommendation is not adopted by the time of the CID adoption, the recital will be removed].

(4) 2021 m. balandžio 29 d. pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Slovakija Komisijai pateikė nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Jis pateiktas po konsultacijų, vykdytų pagal nacionalinę teisinę sistemą su vietos ir regionų valdžios institucijomis, socialiniais partneriais, pilietinės visuomenės organizacijomis, jaunimo organizacijomis ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Nacionalinė atsakomybė už ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą yra sėkmingo jo įgyvendinimo ir ilgalaikio poveikio valstybėje narėje ir patikimumo visoje Europoje pagrindas. Pagal to reglamento 19 straipsnį Komisija ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną įvertino vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis;

(5) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais turėtų būti siekiama Reglamentu (ES) 2021/241 nustatytos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/2094[2] nustatytos ES ekonomikos gaivinimo priemonės atsigavimui po COVID-19 krizės paremti bendrųjų tikslų, ir taip pat turėtų būti skatinama Sąjungos ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda, prisidedant prie Reglamento (ES) 2021/241 3 straipsnyje nurodytų šešių ramsčių;

(6) valstybių narių įgyvendinamais ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais visoje Sąjungoje bus koordinuojamos pastangos investuoti ir reformuoti. Koordinuotai ir vienu metu įgyvendinant šias reformas bei investicijas ir tarpvalstybinius projektus, šios reformos ir investicijos viena kitą papildys ir turės teigiamą šalutinį poveikį visoje Sąjungoje. Todėl maždaug trečdalį priemonės poveikio valstybių narių ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui sudarys šalutinis kitose valstybėse narėse taikomų priemonių poveikis;

Subalansuotas atsakas prisidedant prie šešių ramsčių

(7) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies a punktą ir V priedo 2.1 skirsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas iš esmės (A reitingas) yra visapusiškas ir deramai subalansuotas atsakas į ekonominę ir socialinę padėtį ir taip tinkamai prisideda prie visų šešių Reglamento (ES) 2021/241 3 straipsnyje nurodytų ramsčių įgyvendinimo, atsižvelgiant į konkrečius atitinkamos valstybės narės uždavinius ir finansinius asignavimus;

(8) plane pateikiamas subalansuotas reformų ir investicijų rinkinys, kuriuo siekiama įveikti COVID-19 pandemijos padarinius ir pagrindines Slovakijai kylančias struktūrines socialines ekonomines ir aplinkosaugines problemas, toliau siekti

[2] 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/2094, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti (OL L 433I, 2020 12 22, p. 23).

sanglaudos politikos tikslų ir prisidėti prie visų šešių Reglamento (ES) 2021/241 3 straipsnyje nurodytų ramsčių įgyvendinimo. Jame pateikiama įvairių novatoriškos ekonomikos priemonių, kuriomis remiamas ekonomikos augimas, visų pirma investuojant į dvejopą – žaliąją ir skaitmeninę – pertvarką, be kita ko, investuojant į švietimą ir įgūdžius. Svarbiausias tikslas – užtikrinti tvarų Slovakijos ekonomikos ir visuomenės augimą ir toliaregišką pertvarką, taip gerinant gyvenimo kokybę. Plane dėmesys sutelkiamas į penkias pagrindines politikos sritis: žaliąją ekonomiką; švietimą, mokslą ir inovacijas; sveikatą; viešąjį administravimą ir skaitmeninimą. Plane pateikiamas aiškus ir nuoseklus paaiškinimas, kaip visose penkiose pagrindinėse politikos srityse prisidedama prie šešių ramsčių įgyvendinimo. Toks požiūris padeda užtikrinti, kad kiekvieno ramsčio priemonės būtų įgyvendinamos visapusiškai;

(9) plano koncepcijos pagrindą sudaro žalioji ekonomikos pertvarka ir skaitmeninė transformacija. Į planą įtrauktomis žaliosiomis reformomis ir investicijomis siekiama didinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių panaudojimo mastą ir integruoti juos į elektros energijos tinklą, užtikrinti didesnį pastatų energinį ir aplinkosauginį naudingumą, didinti tvarių transporto rūšių dalį ir mažinti gamybos procesų priklausomybę nuo iškastinio kuro, taip prisidedant prie klimato kaitos švelninimo ir oro taršos mažinimo tikslų. Numatomos svarbios reformos ir investicijos, kuriomis siekiama didinti kraštovaizdžio ir ekosistemų atsparumą klimato kaitai, daugiau dėmesio skiriant vandentakų atgaivinimui. Skaitmeninės reformos ir investicijos turėtų padėti modernizuoti Slovakiją, teikiant paramą toms sritims, kuriose investicijų trūkumas didžiausias. Antai numatyta imtis reformų ir investuoti į viešųjų paslaugų ir mokyklų skaitmeninimą, skaitmeninių įgūdžių ugdymą ir paramą inovacijoms;

(10) plane pateikiami tikslingi politikos veiksmai, kurie yra svarbūs siekiant pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo. Padidinti inovacijų potencialą ir našumo augimą tikimasi imantis priemonių, skirtų mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų ekosistemai, verslo aplinkai, aukštojo mokslo kokybei ir aktualumui, taip pat mokymosi rezultatams pagerinti, vykdant mokyklų mokymo programų reformą ir užtikrinant geresnį mokytojų parengimą. Mažosioms ir vidutinėms įmonėms turėtų būti naudinga didelė paklausos paskata, nulemta planu remiamų investicijų ir inovacijoms diegti bei skaitmeninti skirtos tikslinės pagalbos priemonių. Plane išdėstyti tinkami socialinės ir teritorinės sanglaudos socialiniai bei ekonominiai uždaviniai ir nurodomi atitinkami veiksmai siekiant juos išspręsti. Juo visų pirma siekiama, kad į švietimo sistemą būtų įtraukiama daugiau vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių ir kilusių iš nepalankios socialinės bei ekonominės aplinkos, įskaitant romų vaikus. Įgyvendinant plataus užmojo stacionariosios sveikatos priežiūros reformą ir imantis viešojo administravimo sistemos skaitmeninimo priemonių, sprendžiamos su sanglauda susijusios problemos ir šalinami regionų skirtumai. Planu taip pat tikimasi pagerinti sveikatos priežiūrą ir padidinti ekonominį, socialinį bei institucinį atsparumą. Siekiant padidinti Slovakijos sveikatos priežiūros sistemos atsparumą, veiksmingumą, prieinamumą ir kokybę, plane numatytas visapusiškas sveikatos priežiūros srities reformų ir investicijų rinkinys. Investicijos pirmiausia sutelkiamos į stacionariosios sveikatos priežiūros, ilgalaikės priežiūros, psichikos sveikatos ir pirminės sveikatos priežiūros sritis. Galima tikėtis, kad investicijomis į ankstyvojo įspėjimo sistemas ir infrastruktūrą bus pagerinti reagavimo į krizę pajėgumai. Tikimasi, kad pensijų reforma padės Slovakijai tapti labiau atsparia tvarumo rizikai. Naujai kartai skirtos politikos priemonės įtrauktos į visapusišką priemonių, kuriomis siekiama gerinti visų lygmenų švietimą – nuo ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros iki aukštojo mokslo, rinkinį;

Visų ar didelės dalies konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose nustatytų uždavinių sprendimas

(11) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir V priedo 2.2 skirsnį, numatoma, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas padės veiksmingai (A reitingas) spręsti visus arba didelę dalį uždavinių uždavinius, nustatytų atitinkamose šiai valstybei narei skirtose rekomendacijose, įskaitant mokestinius klausimus, arba uždavinius, nustatytus kituose atitinkamuose dokumentuose, kuriuos Komisija oficialiai priėmė per Europos semestrą;

(12) su neatidėliotinu fiskalinės politikos atsaku į pandemiją susijusios rekomendacijos gali būti laikomos nepatenkančiomis į Slovakijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano taikymo sritį, nepaisant to, kad Slovakija, laikydamasi bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos, iš esmės tinkamai ir pakankamai reagavo į neatidėliotiną poreikį 2020 ir 2021 m. remti ekonominę veiklą fiskalinėmis priemonėmis. Be to, rekomendacija 2020 m. pasiekti vidutinio laikotarpio biudžeto tikslą yra nebeaktuali tiek dėl to, kad atitinkamas biudžeto laikotarpis pasibaigė, tiek dėl 2020 m. kovo mėn. pandemijos sukeltos krizės sąlygomis pradėtos taikyti Stabilumo ir augimo pakto bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos;

(13) plane pateikiamos visapusiškas viena kitos poveikį sustiprinančių reformų ir investicijų priemonių rinkinys, kuriuo prisidedama prie veiksmingo visų per 2019 ir 2020 m. Europos semestro ciklus Slovakijai skirtose Tarybos rekomendacijose nurodytų ekonominių ir socialinių uždavinių, visų pirma, susijusių su įtraukiu švietimu, viešuoju valdymu ir našumą didinančiomis investicijomis į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir šių investicijų indėliu į regionų skirtumų mažinimą, arba didelės šių uždavinių dalies sprendimo;

(14) žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos spartinimo uždavinys į Slovakijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktų priemonių rinkiniu sprendžiamas tinkamai. Taip pat sprendžiamos įsisenėjusios švietimo, vaikų priežiūros, sveikatos priežiūros ir mokslinių tyrimų, plėtros bei inovacijų sričių problemos: numatyta imtis visapusiškų priemonių, kuriomis tikimasi pašalinti didžiausius trūkumus, tokius kaip prasta švietimo kokybė ir menkas įtraukumas, padrikas mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų politikos koordinavimas, nepakankamas viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimas ir prasti mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų rezultatai. Plane siūlomomis papildomomis priemonėmis, kuriomis siekiama gerinti teisingumo sistemą, viešųjų pirkimų tvarką ir kovą su pinigų plovimu, galima prisidėti prie veiksmingo daugelio svarbiausių uždavinių sprendimo. Be to, ruošiamasi įgyvendinti keletą reformų siekiant didinti viešųjų finansų tvarumą ilguoju laikotarpiu;

Indėlis į augimo potencialą, darbo vietų kūrimą ir ekonominį, socialinį ir institucinį atsparumą

(15) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies c punktą ir V priedo 2.3 skirsnį, numatoma, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas turės didelį poveikį (A reitingas) Slovakijos ekonomikos augimo potencialo didinimui, darbo vietų kūrimui, ekonominio, socialinio ir institucinio atsparumo didinimui, kartu prisidedant prie Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo, be kita ko, propaguojant vaikams ir jaunimui skirtą politiką, taip pat ekonominio ir socialinio COVID-19 krizės poveikio mažinimui, taip sustiprinant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą ir konvergenciją Sąjungoje;

(16) kaip rodo Komisijos atliktas modeliavimas, planu 2021–2026 m. galima padidinti Slovakijos BVP vidutiniškai 1,3 %–1,8 %[3]. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu numatoma svariai prisidėti prie ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo Slovakijoje. Plane numatytos investicijos turėtų padidinti visuminę paklausą artimiausiu ir vidutiniu laikotarpiais, pagerinant Slovakijos ekonomikos ciklinę padėtį ir taip sušvelninant neigiamus ekonominius COVID-19 krizės padarinius. Šiuo atžvilgiu ypač naudinga daug investuoti į statybos ir renovacijos projektus, visapusiškai laikantis reikšmingos žalos nedarymo principo, kadangi pandemija itin stipriai paveikė Slovakijos statybos sektorių;

(17) tikimasi, kad vidutiniu ir ilguoju laikotarpiais investicijos ir numatytos reformos padės išspręsti dabartinius ekonomikos augimo potencialo išnaudojimo uždavinius ir palengvins šalies perėjimą prie įvairesnės ekonomikos modelio, pagal kurį daugiau dėmesio skiriama didesnės pridėtinės vertės veiklai. Tai turėtų padėti Slovakijos ekonomikai išlikti konkurencingai, atspariai ir prisitaikyti prie pramonės automatizavimo ir skaitmeninių pokyčių tendencijų. Todėl tikimasi, kad, įgyvendinus ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, padidės potenciali gamybos apimtis ir Slovakijos ekonominės veiklos rezultatams bus padarytas ilgalaikis poveikis. Šį ilgalaikį poveikį daugiausia lems priemonės, kuriomis skatinama mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų veikla, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų ir plėtros bei inovacijų valdymo reforma, kuria gerinamas tiek koordinavimas, tiek finansavimas. Ilgalaikį poveikį taip pat lems, pailginus priešmokyklinio ugdymo trukmę, pertvarkius mokymo programas ir pagerinus aukštojo mokslo kokybę bei aktualumą siekiant padidinti našumą Slovakijoje, sustiprėjęs žmogiškasis kapitalas, padidėjęs darbuotojų skaičius ir pagerėję jų įgūdžiai;

(18) tikimasi, kad planu bus sumažinta šalies socialinė nelygybė ir teritoriniai skirtumai. Vertinant pagal įvairius tarpusavyje susijusius darbo rinkos ir socialinius rodiklius, tokius kaip aukštos kvalifikacijos darbuotojų dalis, ilgalaikis ir jaunimo nedarbas ir į ikimokyklinio ugdymo įstaigas lankančių vaikų skaičius, rytinės ir vidurinės Slovakijos dalies rezultatai paprastai gerokai prastesni nei jos vakarinės dalies rezultatai. Tikimasi, kad nelygybės švietimo srityje problemos bus išspręstos įgyvendinus mokyklų mokymo programų reformą, kuria siekiama ugdyti svarbiausias kompetencijas ir skaitmeninius įgūdžius, ir sukūrus paramos šveitimui priemonių sistemą. Kadangi mokinių mokymosi rezultatai labai priklauso nuo jų socialinės ir ekonominės aplinkos, į planą įtrauktos reformos, kuriomis siekiama didinti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų prieinamumą bei kokybę, gerinti konsultavimo paslaugų teikimą, pažaboti segregaciją ir nutraukti pamokų mokyklose organizavimą dviem pamainomis. Tikimasi, kad šios reformos padės sumažinti mokyklos nebaigiančių mokinių, ypač palankių sąlygų neturinčių mokinių, skaičių ir taip padės pasiekti socialinio judumo stiprinimo ir lygių galimybių didinimo tikslus. Tikimasi, kad visapusiškomis aukštojo mokslo reformomis ir investicijomis į šią sritį, pakeitus valdymo, finansavimo, akreditavimo ir mokslinio vertinimo sistemas, bus pagerinta aukštojo mokslo kokybė ir padidintas jo tinkamumas. Oficialių ilgalaikės priežiūros paslaugų plėtojimas ir vaikų darželių steigimas turėtų padėti palengvinti

[3] Toks modeliavimas atspindi bendrą NGEU poveikį, kuris taip pat apima REACT-EU finansavimą ir didesnį finansavimą programoms „Europos horizontas“, „InvestEU“, TPF, kaimo plėtrai ir rezervui „rescEU“. Toks modeliavimas neapima galimo teigiamo struktūrinių reformų poveikio, kuris gali būti didelis.

neproporcingai didelę naštą, slegiančią šeimas, ypač moteris, kurioms tenka rūpintis išlaikytiniais, ir suteikti joms galimybę dalyvauti darbo rinkoje. Ši politika atitinka Europos socialinių teisių ramsčio principus;

(19) didesnių galimybių naudotis psichikos sveikatos paslaugomis suteikimas atitinka deinstitucionalizavimo strategiją. Be to, svarbūs žingsniai didesnio įperkamų ir kokybiškų ilgalaikės priežiūros paslaugų prieinamumo link – sutelkti pastangas į ilgalaikės priežiūros paslaugų teikimą namuose ir bendruomenėse, gerinti palaikomosios slaugos paslaugų teikimą ir spręsti padriko šio sektoriaus valdymo problemą. Ligoninių tinklo modernizavimas turėtų padėti pakelti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę bei išlaidų efektyvumą ir kartu pagerinti galimybę jomis naudotis ir mažiau išsivysčiusiuose regionuose. To taip pat turėtų būti pasiekta investicijomis, skirtomis gerinti pirminės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumui tuose regionuose, kuriuose jų nepakanka. Su žaliąja pertvarka susijusios investicijos į infrastruktūrą, visų pirma pastatų renovacijos programa, turėtų padėti atverti naujų darbo Slovakijos statybos sektoriuje galimybių, įskaitant galimybes nekvalifikuotiems darbuotojams;

Reikšmingos žalos nedarymo principas

(20) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies d punktą ir V priedo 2.4 skirsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu numatoma užtikrinti, kad jokia ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta reformų ir investicinių projektų įgyvendinimo priemone (A reitingas) nebūtų padaryta reikšminga žala aplinkos tikslams, kaip tai suprantama pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852[4] 17 straipsnį (principas „nedaryti reikšmingos žalos“);

(21) Slovakija atliko išsamų visų į planą įtrauktų priemonių vertinimą laikydamasi Europos Komisijos reikšmingos žalos nedarymo principo taikymo techninių gairių (2021/C 58/01). Galimą žalingą visų atitinkamų priemonių poveikį aplinkai ketinama šalinti tinkamomis apsaugos ir švelninimo priemonėmis, laikantis stebėsenos tvarkos. Šias švelninimo priemones atspindi tarpinės ir siektinos reikšmės, taikomos pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, pastatų renovacijos, įskaitant katilų pakeitimą, hidroenergijos, biomasės panaudojimo ir mokslinių tyrimų, plėtros bei inovacijų investicijų programoms, taip pat inovacijoms remti skirtoms finansinėms priemonėms;

Indėlis į žaliąją pertvarką, įskaitant biologinę įvairovę

(22) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies e punktą ir V priedo 2.5 skirsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane yra priemonių, kuriomis dideliu mastu (A reitingas) prisidedama prie žaliosios pertvarkos, įskaitant biologinę įvairovę, arba dėl jos kylančių uždavinių sprendimo. Paramos siekiant klimato srities tikslų priemonėms skiriamos lėšos sudaro 43 % visų plano asignavimų (apskaičiuota pagal Reglamento (ES) 2021/241 VI priede pateiktą metodiką). Pagal Reglamento (ES) 2021/241 17 straipsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas dera su 2030 m. nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane pateikta informacija;

[4] 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

(23) tikimasi, kad atsinaujinančiųjų energijos išteklių srities reformos ir investicijos, kuriomis visų pirma siekiama pagerinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos patekimo į elektros tinklo infrastruktūrą galimybes, kartu su aukštais efektyvaus energijos vartojimo standartais grindžiama plataus užmojo pastatų renovacijos programa ir pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo sistema padės Slovakijai pasiekti nusistatytus pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro sumažinimo iki 2030 m. tikslus. Visapusišku transporto srities reformų ir investicijų priemonių rinkiniu turėtų būti remiamas elektromobilumas, viešasis keleivinis transportas ir įvairiarūšis prekių vežimas. Tikimasi, kad dėl to pagerės bendra mobilumo ekosistema, o tai turėtų būti naudinga Slovakijos ekonomikai;

(24) kraštovaizdžio planavimo, gamtos apsaugos ir vandentvarkos sričių reformos ir investicijos, tikimasi, padės išspręsti problemas, su kuriomis Slovakija susiduria bandydama prisitaikyti prie klimato kaitos ir apsaugoti vandens šaltinius, gamtos išteklius ir biologinę įvairovę;

Indėlis į skaitmeninę pertvarką

(25) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies f punktą ir V priedo 2.6 skirsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane yra priemonių, kuriomis dideliu mastu (A reitingas) prisidedama prie skaitmeninės pertvarkos arba dėl tos pertvarkos kylančių uždavinių sprendimo. Paramos siekiant skaitmeninimo srities tikslų priemonėms skiriamos lėšos sudaro 21 % visų plano asignavimų (apskaičiuota pagal Reglamento (ES) 2021/241 VI priede pateiktą metodiką);

(26) plane pateikiamas plataus užmojo priemonių, apimančių skaitmeninę Slovakijos ekonomikos ir visuomenės transformaciją, rinkinys. Švietimo srities priemonės grindžiamos skaitmeninių įgūdžių ugdymu ir apima mokymo programų peržiūrą, mokytojų rengimą ir investicijas į mokyklų skaitmeninę įrangą bei aukštojo mokslo sistemos skaitmeninimą. Plane taip pat pateikiama visų amžiaus grupių suaugusiųjų skaitmeninių įgūdžių ugdymo strategija, kuria siekiama užtikrinti jų įtraukimą į dėl skaitmeninimo besikeičiančią visuomenę. Į planą įtrauktos ir veiksmingo skaitmeninės transformacijos valdymo modelio sukūrimo priemonės. Jos turėtų padėti plėtoti skaitmeninę ekosistemą ir galiausiai duoti naudos visai ekonomikai. Parama įmonėms, ypač MVĮ, skaitmeninti, supaprastinant gamybos procesus ir taikant novatoriškas technologijas, turėtų padėti joms išlikti konkurencingoms;

(27) įdiegus naują skaitmeninę į vartotojus orientuotų viešųjų paslaugų platformą ir veiksmingiau valdant viešojo administravimo sistemos IT išteklius, turėtų pagerėti e. valdžios sprendimų kokybė ir prieinamumas. Be minėto skaitmeninių viešųjų paslaugų plėtojimo, Slovakija siekia sustiprinti ir standartizuoti visų viešojo administravimo sektorių kibernetinį saugumą. Skaitmeninį plano indėlį didina ir dalyvavimas keturiuose daugiašaliuose skaitmeniniuose projektuose, įskaitant skaitmeninių inovacijų centrų diegimo projektą ir prisijungimą prie Europos našiosios kompiuterijos projekto;

Ilgalaikis poveikis

(28) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies g punktą ir V priedo 2.7 skirsnį, iš esmės (A reitingas) numatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu padaryti Slovakijai ilgalaikį poveikį;

(29) Slovakijos planas apima daug struktūrinių reformų, kuriomis tikimasi padaryti ilgalaikį poveikį daugeliui politikos sričių, taip pat viešojo administravimo sistemai ir

įstaigoms. Antai tikimasi, kad ilgalaikį poveikį turės teisingumo sistemos ir kovos su korupcija bei pinigų plovimu sričių reformos, todėl svarbu, kad šios reformos ir jų įgyvendinimas atitiktų ES teisės reikalavimus dėl teismų nepriklausomumo. Ypač svarbus tinkamas teisminių institucijų, suinteresuotųjų subjektų ir pilietinės visuomenės dalyvavimas visame reformų procese. Be to, dėl įvairių institucijų ir viešojo administravimo įstaigų dedamų skaitmeninimo pastangų struktūriškai padidės viešųjų paslaugų veiksmingumas ir pagerės jų kokybė. Visapusiškas visų švietimo lygmenų reformų rinkinys turėtų padėti pagerinti gyventojų įgūdžių bazę. Tikimasi, kad sveikatos priežiūros ir socialinės rūpybos sričių reformos padės padidinti sveikatos priežiūros sistemos veiksmingumą bei efektyvumą, o tai savo ruožtu padėtų pagerinti gyventojų sveikatos būklę ir sumažinti sveikatos priežiūros skirtumus tarp socialinių ekonominių grupių;

(30) tikimasi, kad dėl investicinių priemonių padidės ir sustiprės teigiamas Slovakijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytų struktūrinių reformų poveikis. Didelės investicijos į geležinkelių sistemos modernizavimą turėtų paskatinti daugiau keleivių rinktis šią tvarią transporto rūšį, o tai padėtų įgyvendinti žaliąją pertvarką ir siekti regioninės sanglaudos tikslų. Žaliosiomis investicijomis į pramonę, įskaitant investicijas į energijos gamybą, turėtų būti prisidėta prie šio sektoriaus priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir švaresnio oro visoje Slovakijoje tikslų įgyvendinimo. Ryžtinga efektyvaus energijos vartojimo programa kartu su statybos atliekų tvarkymo srities reforma sudaromos sąlygos renovuoti pastatų ūkį – taip ilgam sumažės šiame svarbiame sektoriuje išmetamų teršalų kiekis ir padidės jo žiediškumas. Sveikatos priežiūros sistemos reformos remiamos investuojant į ligonines ir kitas priežiūros įstaigas. Investicijos taip pat padeda didinti švietimo reformų poveikį, pavyzdžiui, panaudojant jas skaitmeninei įrangai diegti, mokytojams rengti, fizinei prieigai prie vidurinių mokyklų ir universitetų pastatų užtikrinti arba naujiems vaikų darželiams statyti. Stipendijų ir tobulinimosi programomis siekiama pagerinti galimybę įgyti aukštąjį išsilavinimą ir padidinti aukštojo mokslo tarptautinimo mastą. Pagal plataus masto investicijų programą finansavimas turėtų būti suteiktas ir mokslinių tyrimų bei inovacijų sistemos pertvarkai, taip didinant Slovakijos patrauklumą tiek įmonėms, tiek kvalifikuotiems darbuotojams, ir suteikiant dideles galimybes įvairinti ekonomiką, plėtojant didesnės pridėtinės vertės veiklą. Ilgalaikis plano poveikis taip pat gali būti padidintas užtikrinant plano ir kitų programų, be kita ko, finansuojamų iš sanglaudos politikos fondų, sąveiką, visų pirma iš esmės sprendžiant giliai įsišaknijusias teritorines problemas ir remiant darnų vystymąsi;

Stebėsena ir įgyvendinimas

(31) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies h punktą ir V priedo 2.8 skirsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pasiūlyta tvarka yra tinkama (A reitingas), kad būtų užtikrinta veiksminga ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano stebėsena ir įgyvendinimas, įskaitant numatomą tvarkaraštį, tarpines bei siektinas reikšmes ir susijusius rodiklius;

(32) Slovakija kuria visapusišką įgyvendinimo sistemą, kurioje pagrindinis vaidmuo tenka Nacionalinei įgyvendinimo ir koordinavimo institucijai, atsakingai už tarpinių ir siektinų reikšmių įgyvendinimą ir mokėjimų prašymą. Šiuo tikslu Nacionalinė įgyvendinimo ir koordinavimo institucija turės teisę iš visų susijusių subjektų – įgyvendintojų, tarpininkų, paramos gavėjų ir kitų suinteresuotųjų asmenų – prašyti informacijos apie reformų ir investicijų, įskaitant atitinkamas tarpines ir siektinas

reikšmes, įgyvendinimo padėtį. Apskritai tarpinės ir siektinos reikšmės pagal apimtį ir pobūdį yra visapusiškos ir nuoseklios. Tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimo terminai yra pagrįsti, o ankstyvame plano įgyvendinimo etape numatytos reformos sudaro pagrindą investicijoms. Laikoma, kad tarpinės ir siektinos reikšmės yra tinkamai nustatytos ir susietos su patikimais rodikliais, kuriais, įgyvendinant planą, užtikrinama tinkama stebėsena ir vertinimas;

(33) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad apie finansinę paramą pagal priemonę būtų pranešama ir patvirtinama pagal Reglamento (ES) 2021/241 34 straipsnį. Techninės paramos, reikalingos planams įgyvendinti, valstybės narės gali prašyti pagal techninės paramos priemonę;

Išlaidų įvertinimas

(34) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies i punktą ir V priedo 2.9 skirsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pateiktas visų numatytų plano išlaidų pagrindimas yra iš dalies (B reitingas) pagrįstas, patikimas, atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcingas tikėtinam nacionaliniam ekonominiam ir socialiniam poveikiui;

(35) Slovakija pateikė svarų daugumos išlaidų, kurias ji turėtų patirti pagal planą, pagrindimą, įrodymus ir metodiką. Pateikta palyginti daug išlaidų sąmatų, informacijos ir patvirtinamųjų dokumentų. Taikomi metodai dažnai susiję su panašaus pobūdžio neseniai Slovakijoje įgyvendintais projektais, įskaitant Sąjungos lėšomis vykdytus projektus. Daugeliu atvejų, išskyrus keletą, kai tai buvo neįmanoma, sudarytos pagrįstos ir patikimos sąmatos ir atlikti patikimi apskaičiavimai, pagrįsti kitų valstybių narių arba patvirtintų ir nepriklausomų institucijų pateikta informacija. Sąmatose pateiktų įvairių išlaidų lyginamieji indeksai pagrįsti turėtais rinkos kainų duomenimis. Slovakija nurodė, kad nepriklausomos institucijos išlaidų sąmatas patvirtino tik iš dalies, tačiau, kaip nepriklausomas įvairių komponentų išlaidų patvirtintojas, buvo nurodytas Ekonominio naudingumo skyrius (Finansų ministerijos padalinys). Pateiktas jo nepriklausomumą užtikrinančių priemonių pagrindimas;

(36) kelių priemonių siektinos reikšmės arba išlaidų lyginamieji indeksai yra ne tokie aiškūs, aprašyti gana aptakiai arba jiems pagrįsti pateikta mažai palyginamos informacijos arba pateikta informacijos, kurios patikimumą sunkiau patikrinti. Tam tikrų išlaidų sąmatose daugiausia dėl beprecedenčio investicijų (pvz., į atsinaujinančiuosius energijos išteklius, mokslinius tyrimus, plėtrą ir inovacijas, taip pat į skaitmeninimą) pobūdžio trūksta palyginamų išlaidų lyginamųjų indeksų. Kita vertus, kadangi tai precedentas ir trūksta palyginamų duomenų, o principu „iš apačios į viršų“ pagrįsti metodai didžiąja dalimi paaiškinti, laikoma, kad Slovakija šias priemones paaiškino ir pagrindė pakankamai;

(37) kol dar neužbaigta 2021–2027 m. sanglaudos politikos programavimo laikotarpio partnerystės sutartis ir programa, ne visada aiškiai nubrėžiama riba, skirianti šį finansavimą nuo iš kitų šaltinių gaunamo finansavimo, skirto panašių sričių projektams įgyvendinti. Tačiau Slovakija įsipareigojo imtis patikimų apsaugos priemonių, kad užtikrintų, jog tiek strateginiu, tiek projekto lygmenimis būtų išvengta dvigubo finansavimo, pavyzdžiui, finansuojant skirtingas išlaidas pagal tą pačią priemonę. Galiausiai, valstybės narės pateiktas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano visų numatytų išlaidų pagrindimas atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcingas tikėtinam nacionaliniam ekonominiam ir socialiniam poveikiui;

Sąjungos finansinių interesų apsauga

(38) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies j punktą ir V priedo 2.10 skirsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pasiūlyta tvarka ir šiame sprendime pateiktos papildomos priemonės yra tinkamos (A reitingas), kad naudojant pagal tą reglamentą skirtas lėšas būtų užkirstas kelias korupcijai, sukčiavimui ir interesų konfliktams, jie būtų nustatyti ir ištaisyti, ir ta tvarka numatoma veiksmingai užkirsti kelią dvigubam finansavimui pagal tą reglamentą ir kitas Sąjungos programas. Tai netrukdo taikyti kitų įrankių ir priemonių, kuriais skatinama laikytis ES teisės ir užtikrinama, kad jos būtų laikomasi, be kita ko, siekiant užkirsti kelią korupcijai, sukčiavimui ir interesų konfliktams, jiems nustatyti ir pašalinti, taip pat siekiant apsaugoti Sąjungos finansus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2092;

(39) apskritai, tinkamai paaiškinta, kas Slovakijoje atsako už kontrolę ir auditą, o audito institucijos funkcijų nepriklausomumas ir atskyrimas, įskaitant tai, kaip tai įtvirtinta Slovakijos teisės aktuose, aiškiai apibūdintas. Už finansinės paramos mokėjimo prašymų, valdymo deklaracijos ir auditų santraukos parengimą ir perdavimą atsako Nacionalinė įgyvendinimo ir koordinavimo institucija. Taip pat paaiškinta, kas atlieka auditą, kokie yra auditorių santykiai ir kokie yra jų administraciniai įgaliojimai. Pateikta išsami informacija apie priemones, kurių imtasi siekiant pašalinti šiurkščius pažeidimus, ir apie tai, kas už šias priemones atsakingas. Atsakingiems asmenims bus surengti mokymai, nuostatos dėl pranešėjų apsaugos jau įtvirtintos teisės aktuose, o Pranešimo apie pažeidimus tarnyba, tikimasi, pradės veikti visu pajėgumu iki 2021 m. rugsėjo mėn. Per vykdomųjų ministerijų ir (arba) institucijų atliekamas valdymo patikras bus tikrinama ne tik tai, ar nepadaryta šiurkščių pažeidimų, bet ir tai, ar pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės. Paaiškinta duomenų apie galutinius lėšų gavėjus rinkimo, saugojimo ir teikimo tvarka bei mechanizmai, o vykdomosios institucijos ir paramos gavėjai įpareigojami laikytis Reglamento (ES) 2021/241 22 straipsnio 2 dalies d punkte nustatytos informacijos rinkimo pareigos. Iki pirmosios mokėjimo paraiškos pateikimo turėtų būti įdiegta ir veikti priemonės įgyvendinimo stebėsenos duomenų saugojimo sistema. Šia sistema turėtų būti užtikrinamos bent šios funkcijos: a) duomenų rinkimas ir tarpinių bei siektinų reikšmių pasiekimo stebėsena ir b) Reglamento 22 straipsnio 2 dalies d punkto i–iii papunkčiuose nurodytų duomenų rinkimas, saugojimas ir prieigos prie jų užtikrinimas. Tuo tikslu turėtų būti nustatyta tarpinė reikšmė;

(40) į planą įtraukta išsami informacija apie priemones, kuriomis siekiama aptikti dvigubą finansavimą ir jo išvengti. Nacionalinė įgyvendinimo ir koordinavimo institucija sieks koordinuoti priemonės įgyvendinimo veikloje dalyvaujančių subjektų veiksmus. Iš plano aišku, kad, siekiant programavimo ir įgyvendinimo etapuose išvengti dvigubo finansavimo, už priemonės ir sanglaudos politikos fondus atsakingos koordinavimo įstaigos palaikys tarpusavio ryšius. Nors informacija apie patikrinimo tvarką, kuria įgyvendinimo etape siekiama išvengti dvigubo finansavimo, nelabai išsami, Slovakija įsipareigojo taikyti patikimas apsaugos priemones, kad užtikrintų, kad dvigubo finansavimo būtų išvengta tiek strateginiu, tiek projekto lygmenimis. Plane pateikiama daug informacijos apie viešojo administravimo įstaigų administracinius įgaliojimus įgyvendinti EGADP planą ir atlikti jo auditą Slovakijoje. Jame taip pat pateikiama išsamios informacijos apie įvairių plano įgyvendinimo kontrolę vykdančių įstaigų teisinius įgaliojimus. Tačiau teisinį pagrindą iš esmės sudarantis *Įstatymas dėl ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės* dar tik rengiamas. Tai reiškia,

kad tikslūs koordinavimo įstaigos ir visų kitų vykdomųjų institucijų įgaliojimai bei kompetencija bus, ko gero, žinomi tik patvirtinus planą. Įstatymas dėl ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įsigalios iki pirmosios mokėjimo paraiškos pateikimo, o jam įsigaliojus jame negali būti jokių esminių skirtumų, palyginti su tuo, kas nurodoma plane. Tuo tikslu turėtų būti nustatyta tarpinė reikšmė. Šios ir pirmesnėje konstatuojamojoje dalyje nurodytos tarpinės reikšmės įgyvendinimas yra išankstinė bet kokio finansavimo pagal priemonę (išskyrus išankstinį finansavimą) išmokėjimo sąlyga;

Plano darna

(41) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies k punktą ir V priedo 2.11 skirsnį, į planą dideliu mastu (A reitingas) įtrauktos reformų ir viešųjų investicijų įgyvendinimo priemonės, kurios laikomos darniais veiksmais;

(42) Slovakijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pateikiamas visapusiškas viena kitos poveikį sustiprinančių reformų ir investicijų priemonių, kuriomis ryžtingai siekiama reformų, rinkinys. Plane daugiausia dėmesio skiriama trims tarpusavyje susijusiems novatoriškos, tvarios ir sveikos šalies ramsčiams ir penkioms pagrindinėms politikos sritims, kurių priemonės įgyvendinamos pasitelkiant 18 komponentų. Priemonių sąveika užtikrinama teminiuose komponentuose, tokiuose kaip švietimo srities komponentai, taip pat horizontaliai – keliuose komponentuose, pavyzdžiui, taikant efektyvaus energijos vartojimo reikalavimus viešųjų pastatų renovavimo ar viešojo administravimo sistemos skaitmeninės pertvarkos srityse. Sistemingai įtrauktos investicijos į naujas informacines sistemas ir duomenų priemones. Tarp kiekvieno komponento reformų ir investicijų yra aiški pusiausvyra. Tikimasi, kad kai kurios reformos, pavyzdžiui, viešųjų pirkimų srities teisės aktų peržiūra ar verslo aplinkos bei teisingumo sistemos gerinimas, turės kompleksinį poveikį išlaidų efektyvumui. Siekiant sudaryti sąlygas veiksmingoms investicijoms, dauguma reformų, pavyzdžiui, ligoninių tinklo optimizavimas ir mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų valdymo srities reforma, vykdomos pirmaisiais plano įgyvendinimo metais. Iš komponentuose pateiktos informacijos akivaizdžiai matyti, kad papildomai bus naudojamos sanglaudos politikos lėšos, – tai apibendrinama ir viso plano lygmeniu, kiek tai šiuo etapu įmanoma. Skiriamosios ribos ne visada visiškai aiškios, nes nei partnerystės sutartis, nei programa vis dar neužbaigtos;

Lygybė

(43) plane pateikiamos priemonės, kuriomis tikimasi išspręsti šaliai kylančius lyčių lygybės ir lygių galimybių visiems uždavinius. Kalbant apie lyčių lygybę, plane numatyta sukurti ankstyvojo įspėjimo sistemą, siekiant užkirsti kelią mokyklos nebaigimo problemai, kuri neproporcingai smarkiai veikia iš nepalankios aplinkos kilusias moteris. Ši sistema apima mentorystės ir globos galimybes. Siekiant mažinti vaikų darželių trūkumą ir to poveikį moterų dalyvavimui darbo rinkoje bei vėlesniems vaikų mokymosi rezultatams, teisės aktais turėtų būti nustatyta vyresnių nei trejų metų vaikų teisė į vietą ikimokyklinio ugdymo įstaigoje. Į plano dalį, kurioje aptariamas švietimo sistemos įtraukumas, įtrauktos reformos ir investicijos, kuriomis siekiama sukurti paramos švietimui priemonių, skirtų specialiųjų poreikių turintiems mokiniams, sistemą, modernizuoti mokytojų rengimo programas, sumažinti segregaciją švietimo sistemoje, skatinti ankstyvojo ugdymo paslaugų teikimą marginalizuotose romų bendruomenėse ir gerinti palankių sąlygų neturinčių studentų galimybes įgyti aukštąjį išsilavinimą. Keliose plano dalyse atsižvelgiama į neįgaliųjų padėtį bei poreikius,

susijusius, be kita ko, su pastatų renovacija ir jų prieinamumo pagerinimu, tvaraus transporto, skaitmeninimo ir socialinės rūpybos bei psichikos sveikatos priežiūros sritimis. Taip pat atsižvelgiama į sunkumus, su kuriais susiduria vyresnio amžiaus žmonės, visų pirma, remiamas jų skaitmeninių įgūdžių ugdymas ir gerinama ilgalaikės priežiūros, socialinės rūpybos ir sveikatos priežiūros sistemų kokybė ir prieinamumas. Plane numatytas ir horizontalusis mechanizmas, kuriuo siekiama plano įgyvendinimo etape atsižvelgti į lyčių lygybės ir lygių galimybių visiems klausimus;

Saugumo įsivertinimas

(44) Slovakijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu patvirtinama, kad pagal Reglamentą (ES) 2021/241 atliekamas investicijų į skaitmeninius pajėgumus saugumo įsivertinimas turėtų tapti neatsiejama įgyvendinimo etapo – kuriamų naujų IT sistemų analizės ir projektavimo – dalimi. Slovakija ketina skaitmeninio ryšio srities investicijas finansuoti iš kitų šaltinių;

Tarpvalstybiniai ir daugiašaliai projektai

(45) planu siūloma įgyvendinti keletą tarpvalstybinių projektų, daugiausia siekiant sudaryti palankias sąlygas skaitmeninei pertvarkai. Dėl to mažosios ir vidutinės įmonės galėtų pasinaudoti Europos skaitmeninių inovacijų centrų tinklo paslaugomis. Kiti projektai, *inter alia,* apima investicijas į itin našių kompiuterių kūrimą pagal Europos našiosios kompiuterijos projektą („Euro HPC“) ir galimą indėlį į ES kvantinės komunikacijos ir blokų grandinės paslaugų infrastruktūros kūrimą, taip padedant pagrindą plėtoti tarpvalstybines jungtis su visomis kaimyninėmis valstybėmis narėmis. Į planą įtraukta priemonė, kuria stiprinama elektros jungtis su Vengrija, o tai suteiks galimybę prijungti prie vidaus elektros tinklo didesnę iš vidaus atsinaujinančiųjų energijos išteklių pagamintos elektros energijos dalį. Plane taip pat numatyta parama, kuria siekiama užtikrinti platesnio masto Slovakijos subjektų dalyvavimą ES bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos projektuose – tai skatintų įmones rengti itin inovatyvius projektus, o tyrėjams ir įmonėms suteiktų galimybę dalyvauti tarptautiniuose konsorciumuose, taigi, būtų didinamas tarptautinimo mastas;

Konsultavimosi procesas

(46) plane pateikiama rengiant ir įgyvendinant planą surengto konsultavimosi proceso santrauka. Parengiamasis darbas pradėtas 2020 m. vasarą. Analitinį plano pagrindą sudaro 2020 m. spalio mėn. paskelbtas Nacionalinis integruotas reformų planas, parengtas dalyvaujant suinteresuotiesiems subjektams. Nuo 2020 m. rudens parengiamajame darbe buvo atsižvelgiama į konsultacijų su platesniu suinteresuotųjų subjektų ir plačiosios visuomenės narių ratu rezultatus. Per standartizuotą tarpžinybinės konsultacijos procedūrą gauta beveik 2 500 pastabų. Valdžios institucijos stengėsi atsižvelgti į visuomenės ir suinteresuotųjų subjektų pasiūlymus, kurių dauguma susijusi su aplinkosaugos ir klimato klausimais. Dėl COVID-19 pandemijos viešieji renginiai daugiausia buvo rengiami nuotoliniu būdu;

(47) plano įgyvendinimo etape, kaip patariamąjį organą, užtikrinantį struktūrinį dialogą su pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais, numatoma įsteigti už planą atsakingą vyriausybės tarybą. Siekiant užtikrinti atitinkamų subjektų atsakomybę, labai svarbu, kad įgyvendinant plane numatytas investicijas ir reformas dalyvautų visos vietos valdžios institucijos ir visi suinteresuotieji subjektai, įskaitant socialinius partnerius;

Teigiamas įvertinimas

(48) Komisijai teigiamai įvertinus Slovakijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą ir padarius išvadą, kad planas pakankamai atitinka vertinimo kriterijus, nustatytus Reglamente (ES) 2021/241 pagal to reglamento 20 straipsnio 2 dalį, šiame sprendime turėtų būti išdėstytos planui įgyvendinti būtinos reformos ir investiciniai projektai, atitinkamos tarpinės bei siektinos reikšmės ir rodikliai, taip pat planui įgyvendinti kaip negrąžintina finansinė parama Sąjungos teikiama suma;

Finansinis įnašas

(49) Slovakijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano visos numatytos išlaidos yra 6 575 000 000 EUR. Kadangi ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas pakankamai atitinka vertinimo kriterijus, nustatytus Reglamente (ES) 2021/241, be to, visų jame numatytų išlaidų suma yra didesnė už Slovakijai teikiamą didžiausią finansinį įnašą, Slovakijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui skiriamas finansinis įnašas turėtų būti lygus Slovakijai teikiamo finansinio įnašo visai sumai;

(50) pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalį didžiausio finansinio įnašo Slovakijai apskaičiavimas turėtų būti atnaujintas ne vėliau kaip 2022 m. birželio 30 d. Iš esmės pagal to reglamento 23 straipsnio 1 dalį dabar Slovakijai turėtų būti pateikta suma, dėl kurios teisinis įsipareigojimas būtų prisiimtas ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. Jei būtina, atnaujinus didžiausią finansinį įnašą, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, nepagrįstai nedelsdama turėtų iš dalies pakeisti šį sprendimą, kad įtrauktų atnaujintą didžiausią finansinį įnašą;

(51) teiktina parama turi būti finansuojama lėšomis, kurias remdamasi Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053[5] 5 straipsniu Komisija skolinasi Sąjungos vardu. Parama turėtų būti mokama dalimis, kai Slovakija patenkinamai pasiekia nustatytas atitinkamas su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimu susijusias tarpines ir siektinas reikšmes;

(52) Slovakija paprašė išankstinio finansavimo, sudarančio 13 % finansinio įnašo. Ta suma turėtų būti skiriama Slovakijai vadovaujantis įsigaliojusiu finansavimo susitarimu, numatytu Reglamento (ES) 2021/241 23 straipsnio 1 dalyje;

(53) šis sprendimas neturėtų daryti poveikio jokių procedūrų, susijusių su Sąjungos lėšų skyrimu pagal bet kurią kitą Sąjungos programą, išskyrus Reglamentą (ES) 2021/241, arba procedūrų, kurios susijusios su vidaus rinkos veikimo iškraipymu ir gali būti vykdomos, visų pirma pagal Sutarties 107 ir 108 straipsnius, rezultatams. Jis nėra viršesnis už reikalavimą, kad pagal Sutarties 108 straipsnį valstybės narės praneštų Komisijai apie galimos valstybės pagalbos atvejus,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimas

Slovakijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimas remiantis Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalyje numatytais kriterijais patvirtinamas. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos reformos ir investiciniai projektai, jo stebėsenos ir įgyvendinimo tvarka ir tvarkaraštis, įskaitant atitinkamas tarpines ir

[5] OL L 424, 2020 12 15, p. 1.

siektinas reikšmes, atitinkami rodikliai, susiję su numatytų tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimu, ir Komisijai užtikrinamos visapusiškos prieigos prie pagrindinių susijusių duomenų tvarka yra išdėstyti šio sprendimo priede.

2 straipsnis
Finansinis įnašas

1. Sąjunga Slovakijai kaip negrąžintiną paramą pateikia 6 328 586 359 EUR finansinį įnašą[6]. Dėl pateikiamos 4 642 807 510 EUR sumos turi būti teisiškai įsipareigota ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. Jei pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalį atnaujinus apskaičiavimą gauta suma Slovakijai yra lygi šiai sumai arba už ją didesnė, dėl pateikiamos papildomos 1 685 779 848 EUR sumos turi būti teisiškai įsipareigota nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.

2. Sąjungos finansinį įnašą Komisija Slovakijai pateikia dalimis pagal priedą. 822 716 227 EUR suma pateikiama kaip išankstinio finansavimo mokėjimas, lygus 13 % finansinio įnašo. Išankstinį finansavimą ir paramos dalis Komisija gali išmokėti viena ar keliomis dalinėmis išmokomis. Dalinių išmokų dydis priklauso nuo turimo finansavimo.

3. Išankstinis finansavimas skiriamas vadovaujantis įsigaliojusiu finansavimo susitarimu, numatytu Reglamento (ES) 2021/241 23 straipsnio 1 dalyje. Išankstinis finansavimas patvirtinamas jį proporcingai atskaičius iš paramos dalių mokėjimo.

4. Paramos dalių išmokėjimas pagal finansavimo susitarimą priklauso nuo turimo finansavimo ir pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnį priimto Komisijos sprendimo, kad Slovakija patenkinamai pasiekė nustatytas atitinkamas su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimu susijusias tarpines ir siektinas reikšmes. Įsigaliojus 1 dalyje nurodytiems teisiniams įsipareigojimams, tam, kad atitiktų mokėjimo reikalavimus, tarpinės ir siektinos reikšmės turi būti pasiektos ne vėliau 2026 m. rugpjūčio 31 d.

3 straipsnis
Adresatas

Šis sprendimas skirtas Slovakijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

[6] Ši suma atitinka finansinį asignavimą, atskaičius pagal Reglamento (ES) 2021/241 6 straipsnio 2 dalį Slovakijos proporcingą išlaidų dalį, apskaičiuotą pagal to reglamento 11 straipsnyje pateiktą metodiką.